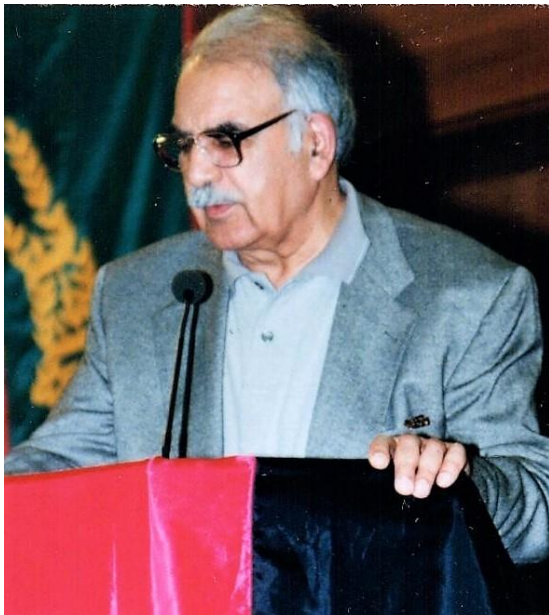

25 نوامبر 2022

داکتر سید عبدالله کاظم تأریخ- بخش رجال سیاسی

معرفی داکتر عبدالصمد حامد شخصیت زبده افغانستان

داکتر عبدالصمد حامد یکی از استادان برجسته پوهنتون کابل و یکی از حقوقدان های مجرب کشور پسر عبدالرزاق خان حامد، بتاريخ 8 جنوری 1929 در شهر جلال آباد متولد و در سال 1948 از لیسه عالی نجات فارغ گردید و متعاقباً برای تحصیلات عالی به کشور سوئیس اعزام شد؛ پس از اخذ دوکتورا در رشته حقوق از پوهنتون "برن" (Bern) در سال 1957 به وطن برگشت و به حیث استاد در فاکولته حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل تا سال 1965 ایفای وظیفه کرد و ضمناً از سال 1959 تا 1963 نخست به حیث معاون و سپس به حیث رئیس تدریسات ثانوی وزارت معارف مقرر شد. از 1963 تا 1964 والی ولایت پروان و از 1964 تا 1965 در مقام ریاست پوهنتون کابل قرار گرفت. در سال 1964 عضویت کمیته تسوید قانون اساسی و سپس

عضویت کمیسیون تدقیق آنرا حاصل کرد و یکی از اعضای برجسته لویه جرگه 1964 جهت تصویب آن قانون اساسی بود. او در سال 1965 در کابینه دوم داکتر محمدیوسف به حیث وزیر پلان و متعاقباً از سال 1965 تا 1972 وظیفه سکرتر جنرال مؤسسه سره میاشت (هلال احمر) افغانستان را بعهده داشت. داکتر حامد باردیگر بین سالهای 1967 تا 1969 در کابینه اول نور احمد امدادی به حیث وزیر پلان و عضو شورای عالی اقتصادی و از 1971 تا 1972 به حیث معاون صدارت در کابینه داکتر عبدالظاهر ایفای وظیفه نمود.

داکتر حامد تقریباً یک سال قبل از کودتای 26 سرطان 1352 (17 جولای 1973) از مقام معاونیت صدارت استعفی داد و بعد از آن از امور رسمی کناره گیری کرد، تا آنکه با وقوع کودتای ثور از 18 نوامبر 1978 تا 11 جنوری 1980 در محبس پلچرخ زندان گردید. او در 15 مارچ 1980 بعد از رهائی از زندان نخست به پاکستان و پس از مدتی کوتاه به کشور جرمنی پناهنده شد و در شهر "اسن" آن کشور تا آخر عمر اقامت نمود.

ناگفته نباید گذاشت که داکتر عبدالصمد حامد در طول سالهای جهاد با جدیت از داعیه جهاد برحق مردم افغانستان دفاع کرد و در تعدادی از کنفرانسها و اجتماعات ملی و بین المللی اشتراک نمود. موصوف

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لېکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

چندبار به پاکستان سفر کرد و در امور جهاد با تنظیم های جهادی از دادن مشوره های مفید و مهم دریغ نکرد. او در سال 1995 جز هیئتی بود که به توصیه محمود میستری نماینده سرمنشی ملل متحد برای افغانستان، برای فراهم آوری زمینه ایجاد یک حکومت انتقالی بر طبق پلان ملل متحد به پاکستان سفر کرد، ولی کار شکنی حکومت تنظیمی و عروج غیر مترقب طالبان این پلان را ناکام ساخت. داکتر حامد در همکاری با حرکت پادشاه سابق در روم از همان آغاز نقاط نظر خود را بیان کرد و توصیه های لازم را ارائه داشت و در نوامبر 1999 یکی از 77 نفری بود که برای بررسی و تثبیت لویه جرگه اضطراری به اساس طرح سه فقره ای پادشاه سابق انتخاب شد، ولی نظر به دلائلی از همکاری نزدیک با حرکت مذکور دوری جست. او به دلیل مصروفیت های متواتر رسمی، فرصت نیافت به تألیف آثار علمی بپردازد و اما چند مقاله مهم او در دوران مهاجرت به نشر رسید و نیز ضمن چندین مصاحبه با رسانه های افغانی نظریات خود را در مورد اوضاع کشور بیان نمود.

داکتر حامد یکی از رجال برجسته کشور بود که مدت 16 سال در مقام های عالی کشور از استادی پوهنتون کابل تا معاونیت صدارت برای وطن و مردم خود در دوره شاهی صادقانه خدمت نمود. داکتر حامد بتاريخ 30 دسمبر 2012 در مهاجرت در کشور جرمنی چشم از جهان پوشید و جنازه مرحومی به وطن انتقال یافت و با اعزاز و احترام خاص در حوضه آبائی شان در "سرمه ای" خوگیا نی به خاک سپرده شد. روح این شخصیت دانشمند و صادق کشور شاد و یاد شان برای همیشه گرامی بادا!

!